

NOVETATS BIBLIOGRÀFIQUES

CIRIEC-España, Revista de Economía Pública, Social y Cooperativa, nº 99, juliol de 2020

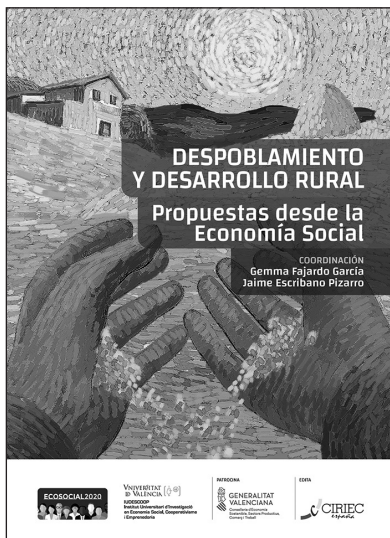
El número 99 de 'CIRIEC-Espanya, revista d'economia pública, social i cooperativa' inclou deu articles, entre altres sobre transparència on-line i eficiència de les ONG; la presència de les cooperatives en Internet; el balanç social i les relacions entre els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) i els principis cooperatius; cooperativisme de treball als EUA i l'assoliment dels ODS; comptabilitat de gestió i els seus factors en l'èxit competitiu del sector cooperatiu; dona, govern corporatiu i eficiència econòmica; qualitat de l'ocupació i Economia del Bé Comú; el capital social local i els seus determinants; transparència i economia circular; i l'enfocament del Quadre de Comandament Integral per a la gestió de les Cambres de Comerç espanyoles. En el número participen 23 autors procedents de les universitats de Valladolid, Pompeu Fabra, Castella-la Manxa, Pontificia Universitat Javeriana (Colòmbia), Universitat del País Basc, Universitat de la Costa CUC (Barranquilla-Colòmbia), Universitat d'Almeria, Karl-Franzens University of Graz (Àustria), Universitat CEU San Pablo i Universitat de Cadis. El número es pot descarregar en la Web de la revista: <http://ciriec-revistaeconomia.es>

BRETOS, I., BOUCHARD, M. & ZEVI, A. (Eds.): *Social Economy under Influence: Isomorphism or Innovation?*, Annals of Public and Cooperative Economics, Volume 91, Issue 3, September 2020

El volum 91, número 3 de la revista del CIRIEC-Internacional 'Annals of Public and Cooperative Economics' és un especial dedicat a accelerar l'anàlisi de l'evolució recent de l'economia social i les noves formes d'empreses cooperatives. Les empreses d'economia social (EES) s'enfronten a desafiaments importants: la necessitat urgent d'adoptar objectius de desenvolupament sostenible, contrarestar el creixement de les desigualtats o desenvolupar la solidaritat internacional, són alguns d'ells. Seguint la teoria neoinstitucionalista, les organitzacions tendeixen a semblar-se entre si a través d'efectes d'isomorfisme (DiMaggio i Powell 1983), o construeixen nous camps organitzacionals o camps d'acció estratègica (Fligstein i McAdam 2012). Segons la teoria de l'ecologia de les organitzacions (Hannan et Freeman 1989), existeixen tantes configuracions organitzatives diferenciades segons els contextos en els quals encaixen. De fet, encara que l'economia social i cooperativa generalment es distingeix de l'economia capitalista privada i l'economia pública (Defourny i Monzón 1992), aquests límits són hui bastant difusos. El número conté 6 articles que analitzen aquests límits en l'evolució del cooperativisme de crèdit, en l'agroalimentari, en grups cooperatius com el de Mondragón, o en el fenomen de l'emprenedoria social. El número està accessible on-line en la pròpia web de la revista:

<https://onlinelibrary.wiley.com/toc/14678292/2020/91/3>

FAJARDO, Gemma y ESCRIBANO, Jaime (Coords.), *Despoblamiento y desarrollo rural. Propuestas desde la Economía Social*, CIRIEC-España editorial, 2020

Aquest llibre recopila el treball de 28 autors que reflexionen entorn d'aquestes realitats i la seua problemàtica, aporten propostes i comparteixen experiències de desenvolupament rural promogudes per entitats de l'economia social. En primer lloc es contextualitza el medi rural a Espanya a partir de dades estadístiques i cartogràfiques; es destaquen els factors que incideixen en el seu despoblament; s'analitzen algunes de les problemàtiques que experimenta la població que viu en el medi rural, i es plantegen propostes per a revertir els processos de despoblació i despoblament. En aquest punt s'analitza el paper de l'economia social com a motor de desenvolupament en el medi rural, i en particular, de les cooperatives agràries, cooperatives d'explotació comunitària de la terra i cooperatives rurals. També s'analitzen les oportunitats que ofereixen els Programes de Desenvolupament Rural emmarcats en la PAC (FEADER, o comunament coneguts com LEADER). En segon lloc es recullen diverses experiències d'èxit que posen de manifest el potencial de l'economia social per a posar fre al despoblament i impulsar el desenvolupament en el medi rural, potenciant els recursos de l'entorn, el paper de les dones, l'educació a l'escola rural o la formació com a clau per a l'emprenedoria social. S'analitzen experiències reeixides que constitueixen referents, com la de la Cooperativa de Viver o la de la Fundació Santa María la Real del Patrimoni Històric, d'Aguilar de Campoo. Llibre descargable en: <http://ciriec.es>.

N° 133, de 'REVESCO, Revista de Estudios Cooperativos', monogràfic sobre Economia Social i emprenedoria, transformació digital, gènere i desenvolupament sostenible

Està disponible el número 133 de 'REVESCO, Revista d'Estudis Cooperatius', que editen l'Associació d'Estudis Cooperatius (AECOOP) i l'Escola d'Estudis Cooperatius de la Universitat Complutense de Madrid. El número, que correspon al primer quadrimestre de 2020, és un monogràfic sobre 'L'economia social davant els seus reptes: emprenedoria, transformació digital, gènere i desenvolupament sostenible', i ha sigut patrocinat per la cooperativa de crèdit Cajasiete. El monogràfic ha sigut coordinat pels professors Pilar Alguacil (Universitat de València) i Cándido Román (Universitat de la Llacuna - ULL). Conté 9 articles seleccionats d'entre les més de 60 comunicacions presentades per investigadors de 25 universitats al Congrés d'Economia Social que sobre la mateixa temàtica va tindre lloc en la Facultat d'Economia, Empresa i Turisme de la ULL a l'abril de 2019. Aquest esdeveniment va ser organitzat per l'Escola d'Estudis Cooperatius de la Universitat Complutense de Madrid i la Càtedra Cajasiete d'Economia Social i Cooperativa de la ULL, amb la col·laboració de la Càtedra de Cooperatives Agroalimentàries de la Universitat de València i del projecte d'investigació DIGISOST. Entre els temes que es tracten en aquest monogràfic estan la contractació pública sostenible, les mesures fiscals per a afavorir l'emprenedoria, la diversitat de gènere en el rendiment de les societats cooperatives o les plataformes col·laboratives com a oportunitat per a la innovació social.

La revista està disponible en: <http://webs.ucm.es/info/revesco/>.

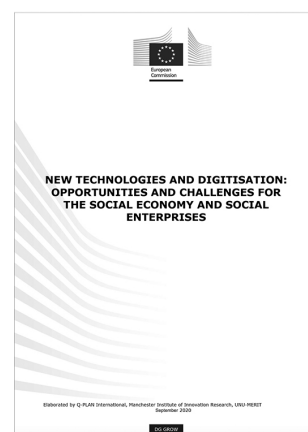
ARCAS, N., GARCÍA, D. y SÁNCHEZ, J.L.: *Diagnóstico económico-financiero de las cooperativas agroalimentarias en España (2015-2017)*, Cajamar, 2020

Les cooperatives agroalimentàries constitueixen una eina fonamental per a la millora de la competitivitat de les explotacions agràries, de l'activitat econòmica i de la cohesió social en les zones rurals. Per a això presten als seus socis una gran varietat de serveis (aprovisionament, formació, informació, comercialització, etc.) i incrementen el seu poder de negociació enfront de proveïdors i clients. La finalitat d'aquest treball ha sigut generar un major coneixement sobre la situació econòmica i financera de les cooperatives agroalimentàries espanyoles, considerant factors de caracterització la grandària, l'antiguitat, el sector d'activitat i el tipus de cooperativa (primer o segon grau), de cara a establir estratègies que milloren la seua competitivitat. La investigació ha sigut realitzada pels professors Narciso Arcas, Domingo García i Jorge Luis Sánchez, de la Càtedra Cajamar de Cooperativisme Agroalimentari - Universitat Politècnica de Cartagena (UPCT). La mateixa ha comptat amb l'ajuda financera de la Direcció General d'Economia Social de la Regió de Múrcia. El llibre està disponible en: www.publicacionescajamar.es.

COMISIÓN EUROPEA: *New technologies and digitisation: Opportunities and challenges for the Social Economy and Social Enterprises*, 2020

Aquest estudi es proposa explorar com la creixent importància de l'economia social a Europa s'enfronta als desafiaments de la transformació digital. Se centra en per què, com i en quina mesura la integració de plataformes digitals i tecnologies avançades (codi obert, intel·ligència artificial, Internet de les Coses, Big Data,...) pot afectar el disseny i impacte de l'economia social. L'estudi mostra que les plataformes digitals i les capacitats de les tecnologies avançades per a automatitzar i simplificar les operacions estan obrint oportunitats per a l'economia social en termes de major abast i major efectivitat. La digitalització també sustenta la creació de serveis socials i condicions de treball noves i innovadores, que ajuden a abordar els problemes socials existents i emergents. El llibre conclou que les institucions europees, els Estats i els emprenedors socials haurien de comprometre's a promoure i donar suport a la transformació digital de l'economia social.

GATEL, Jean: *L'Économie Sociale et Solidaire - Un nouveau modèle de développement pour retrouver l'espoir*, Libre & solidaire, 2020

Assegura l'ex secretari d'Estat francès Jean Gatel en aquest llibre, que en aquesta tempesta que sacseja al món submergit al mateix temps per crisis polítiques, socials i sobretot ecològiques sense precedents, l'economia social i solidària (ESS) és una vertadera esperança. "Més que un conjunt d'empreses i emprenedors és un nou model de desenvolupament i, sens dubte, l'únic que encara pot salvar el nostre planeta i els humans que l'habiten". La ESS té en el seu ADN: la resistència històrica al model capitalista, autoorganització de la societat civil, valors basats en la responsabilitat i la solidaritat, capacitat de resposta a les amenaces ambientals, primacia de l'ésser humà sobre el benefici... És tot això al mateix temps, en la seua evolució històrica i en les noves formes que pren als països desenvolupats o en vies de desenvolupament, en particular a través de l'emprenedoria social, és a dir, fent partícip a una societat unida i equitativa. És una resposta global i important a la crisi global en la qual hem entrat.

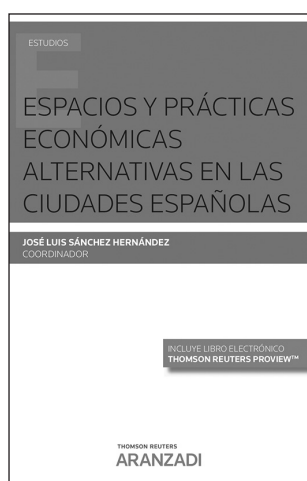

PITACAS, J. y RETO, L. (Coords.): *A Economia Social numa visão plural*, CIRIEC-Portugal, Asociación Mutualista Montepio, 2020

El llibre conté 106 cròniques de 54 autors, acadèmics i directors d'entitats de l'Economia Social portuguesa, publicades setmanalment en el 'Jornal de Negócios' entre juliol de 2017 i setembre de 2019. El llibre inclou també un missatge del President de la República Portuguesa i una nota de la Junta Directiva de la Associação Mutualista Montepio. Els articles s'agrupen en tres temes principals: temes generals transversals a l'Economia Social; temes més específics de les diferents "famílies" que componen el sector a Portugal: associacions, cooperatives, misericórdias i mutualitats; i testimoniatges sobre algunes personalitats rellevants en el camp de l'Economia Social. Tot això, amb l'objectiu de donar a conèixer a la societat portuguesa la importància del sector de l'Economia Social, intentant contribuir al seu reconeixement i a la necessària construcció d'una identitat forta i diferenciada. L'edició es va realitzar com a record i homenatge a Jorge de Sá, expresident de CIRIEC-Portugal i CIRIEC-Internacional, mort a l'abril de 2019.

SÁNCHEZ HERNÁNDEZ, José Luis (Coord): *Espacios y prácticas económicas alternativas en las ciudades españolas*, Thomson-Reuters Aranzadi, 2019

Les pràctiques econòmiques alternatives són modalitats de coordinació econòmica que es regeixen de manera autònoma mitjançant mecanismes de democràcia directa, que promouen valors comunitaris, cooperatius i sostenibles, i que pretenen substituir, transformar o superar el capitalisme. Poden actuar en xarxes d'abast global o centrar-se en iniciatives d'escala local, formant comunitats basades en la confiança interpersonal i la trobada habitual en seus situades en locals, solars o places. Aquesta obra estudia les pràctiques d'àmbit local que operen en diferents ciutats espanyoles. S'han analitzat 67 experiències, que comprenen bancs de temps, horts comunitaris, grups de consum agroecològic, mercats de productors i de barata, monedes socials i centres socials autogestionats. Aquestes iniciatives estan impulsades per persones amb una forta consciència crítica, que aspiren a construir una societat més justa i més sostenible a través del seu compromís amb les comunitats.

CERMI: *El impacto de la pandemia del coronavirus en los derechos humanos de las personas con discapacidad en España*, Colección Convención ONU, n° 26, 2020

Aquest llibre és una relació d'urgència però contrastada i rigorosa, promoguda pel Comitè Espanyol de Representants de Persones amb Discapacitat (CERMI), en la qual es mostra, a partir de l'experiència d'Espanya, un dels països més impactats per la pandèmia, quina ha sigut la incidència d'aquesta crisi massiva de salut pública en els drets de les persones amb discapacitat. L'informe recopila i examina les vulneracions més greus i esteses dels drets humans de les persones amb discapacitat, en aquests mesos de pandèmia a Espanya, i el pòsit de fallides i fractures de la sempre fràgil inclusió d'aquest grup social que deixarà per a l'immediat futur. D'igual manera, aquest document tracta d'evidenciar que els drets humans han d'estar en el nucli de qualsevol decisió i acció dels Estats, perquè només d'aquesta manera s'assegurarà que la dignitat, la igualtat i la llibertat queden indemnes en moments crítics com els conflictes bèl·lics o de les emergències climàtiques o sanitàries.